1859. N°. 75.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 24 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Junij.

De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Zaturdag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— Omtrent het kamp te Zeist verneemt men dat het uit 12 bataillons infanterie, 2 regimenten kavalerie, 1 batterij rijdende en 1 batterij veldartillerie zal bestaan, vier weken in Augustus zal duren en daarna in September door een tweede kamp van dezelfde sterkte en voor gelijken tijd zal worden opgevolgd, zoodat al onze regimenten infanterie en kavalerie daaraan zullen hebben deelgenomen.

De militaire intendant in de 2de milit. administrative directie zal op 14 Julij aanst. aanbesteden de levering van vleesch, zout, azijn, rijst, aardappelen, brandhout en ligstroo, benoodigd voor de troepen die in bovengenoemde legerplaats zullen worden vereenigd.

— Naar men verneemt is door de hoofdadministratie van het regiment veldartillerie te Utrecht weder eene onderhandsche overeenkomst aangegaan tot het leveren van een aantal trekpaarden ten behoeve van dat corps, die te Utrecht en Amersfoort moeten worden afgeleverd.

— Het prov. genootschap van kunsten en wetenschappen in Noordbrabant zal zijne jaarlijksche algemeene vergadering houden te 's Hertogenbosch, op 13 Julij aanst.

— Z. M. de koning heeft aan de elf personen, die wegens deelneming aan de bekende zamenrotting te Tilburg tot een jaar gevangenisstraf waren veroordeeld, ieder eene kwijtschelding van straf van 9 maanden verleend.

— Aangaande het voorgevallene aan boord van het barkschip *Alcor* is door den kapitein van het vaartuig, zoowel aan het ministerie van koloniën, als aan de reeders, het volgende berigt: Dat in den namiddag van den 30sten Mei ll., nadat het vaartuig in den morgen van dien dag te Lissabon was binnengeloopen, oproer ontstond onder een gedeelte van het detachement, waarvan soldaten, geen Nederlanders maar vreemdelingen van geboorte, de aanleggers waren; dat zij daartoe als aanleiding namen het in arrest stellen van een soldaat, die zich had schuldig gemaakt aan insubordinatie door oproerige gezegden en handelingen; dat zij weigerden uit elkander te gaan en spoedig begonnen met hetgeen zij onder de handen vonden te werpen; zoodat het noodzakelijk werd, de goedgezinden van wapenen gebruik te doen maken, waarin zij door de scheepsequipage geholpen werden, en hetgeen ten gevolge had, dat binnen weinige minuten het oproer gedempt was, nadat de hoofdaanlegger was neêrgeschoten; dat er één, de steller en schrijver van een oproerig geschrift, een paar dagen te voren opgesteld, een schot in den arm gekregen had en nog een viertal anderen door handwapenen ligt gewond waren; dat de gekwetsten te Lissabon in het Marinehospitaal zijn opgenomen, dat twee soldaten over boord gesprongen en naar den wal gezwommen waren of ten minste hebben getracht denzelven te bereiken, zonder dat omtrent hen nog iets met zekerheid bekend was; dat zes anderen op het wachtschip in arrest gesteld zijn, en dat, na gehouden onderzoek, het welligt noodzakelijk zou worden nog eenigen daarenboven in verzekerde bewaring te doen stellen.

's GRAVENHAGE, 23 Junij.

Tot regter in de arrond.-regtbank te Heerenveen is benoemd mr. M. A. Eekhout, regter-plaatsvervanger in de arrond.-regtbank en advocaat te Groningen.

— Naar men verneemt, is jhr. J. A. baron Taets van Amerongen, commies van staat bij den raad van state, benoemd tot ambtenaar 1ste kl. voor de dienst in Oost-Indië.

— De 2de luit. jhr. W. L. van Spengler, van het 1ste reg. infanterie, is in zijnen rang overgeplaatst bij het instructie-bataillon.

— H. K. H. prinses Frederik begeeft zich dezer dagen naar Ems, en H. K. H. prinses Hendrik der Nederlanden zal zich Zaturdag aanst. van hier naar Soestdijk begeven, ten einde vóór haar vertrek naar Lieberstein (dat op aanstaanden Maandag of Dingsdag bepaald is) H. M. de koningin-moeder te bezoeken.

— De graaf von Thun-Hohenstein, secretaris van het Oostenrijksch gezantschap te Brussel, wordt spoedig alhier verwacht, ten einde, van den 1 Julij a.s., de zaken van het gezantschap in deze residentie waar te nemen, ter vervanging van den baron von Metzburg, die tot herstel van zijne gezondheid een onbepaald verlof heeft bekomen. In de laatste dagen was de baron vrij ernstig ongesteld.

— Aan het dep. van marine zal in de volgende maand, waarschijnlijk den 21sten, weder eene aanbesteding van verdedigings-vaartuigen van grooter voortplanting hebben, waarvan de bestekken en teekeningen in de eerste dagen der volgende maand verkrijgbaar zullen zijn.

— Gisteren en heden heeft de Nederl. maatschappij ter bevordering der geneeskunde alhier hare 11de algemeene vergadering gehouden, onder voorzitting van den hoogleeraar van Geuns. Uit het verslag van den secretaris, dr. Heye, bleek o. a. dat deze instelling thans reeds 26 afdeelingen en 843 leden telt. Bij die gelegenheid werd er in de zaal van Diligentia eene tentoonstelling van chemische praeparaten gehouden.

— De hooge raad heeft gisteren verworpen het beroep in cassatie van C. A. Gunkel, die bij arrest van het prov. geregtshof van Zuidholland, van 16 April jl., ter zake van vergiftiging, veroordeeld is tot de straffe des doods. De raad heeft bij zijn arrest o. a. overwogen, dat de drie feiten, den requirant ten laste gelegd, door het hof zijn beschouwd als een *delictum continuum*, en doen blijken des requirants toeleg op het leven van Louisa Esbra. Dat des requirants schuldpligtigheid is aangenomen op wettige bewijsmiddelen. Dat het niet alleen van 's regters bevoegdheid, maar ook zijn pligt is, acht te geven op al de feiten, die een bepaald oordeel nopens den req. kunnen vestigen; dat het hof, door dit te doen, geene bepaling der wet heeft geschonden; dat de regter, ingevolge art. 206 van het wetboek van strafvordering, moet beraadslagen over het bewijs, de qualificatie en de schuld van den bekl., maar dat noch bij art. 206, noch bij eenig ander wetsartikel is voorgeschreven dat de beslissing van het hof moet worden opgegeven, nopens de wettig bewezen omstandigheden of feiten, die 's regters oordeel over de feiten hebben bepaald.

— De baron von Sina, die hoogswaarschijnlijk dezen zomer Scheveningen niet zal bezoeken, heeft aan een bankier alhier magtiging gegeven om aan eenige noodlijdenden onderstand te geven.

— Naar men verneemt zal de tweede kamer der staten-generaal, die volgens vroegere bepaling den 28sten dezer hare werkzaamheden zou hervatten, eerst bijeenkomen op Dingsdag den 5 Julij aanst.

De kamer zal zich alsdan het eerst bezig houden met het onderzoek van de reeds voorgedragene of verder aan te bieden wets-ontwerpen betrekkelijk de zuiderspoorwegen, het tractaat met Portugal over Timor enz. Men ziet ook de aanbieding van een wets-ontwerp nopens de maatschappij van weldadigheid te gemoet, dat een gevolg is van de onlangs aangenomen wet tot regeling van de zaken dier maatschappij. Het is eene begrooting van de kosten, die uit het beheer over de bedelaars-koloniën zullen voortvloeijen. Dat beheer zal door het departement van binnenlandsche zaken gevoerd worden. Wijders ziet men eerstdaags te gemoet de antwoorden der regering over het wets-ontwerp wegens de politie op de spoorwegen, welk ontwerp alsdan spoedig in discussie zal kunnen komen. Of in de tegenwoordige omstandigheden de discussie over het ontwerp wegens de concessie der noorderspoorweg nog wel zoo spoedig zal volgen, wordt door velen betwijfeld.

Bij de tweede kamer is ingekomen een ontwerp tot goedkeuring van het tractaat omtrent de regeling van de grenzen der Nederl. en Portugesche bezittingen op Timor. Gelijk men weet was zoodanig ontwerp vroeger door de tweede kamer afgestemd, op grond, dat alleen van de zijde van Portugal vrijheid van godsdienst bedongen was. In het nieuwe ontwerp is ook aan de Nederl. bezittingen, welke Portugal in ruil ontvangt, vrijheid van godsdienst verzekerd.

AMSTERDAM, 22 Junij.

Maandag ll. hield de taal- en letterkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Koenen, van Assen, Brill, Delprat, Godefroy, van Heusde, Hoffmann, Hulleman, Juynboll, Karsten, Leemans, Millies, Moll, Rutgers, Scholten, Sloet, G. de Vries Az., de Wal, Beets, Kuenen, Holwerda, Hollius, de Geer en van de natuurkundige afdeeling de heer D. Bierens de Haan.

De secretaris deed mededeeling van de ingekomen stukken en brieven. Vervolgens bragt hij hulde aan de nagedachtenis van het onlangs overleden lid J. van Gilse en droeg een kort levensberigt van hem voor. Dit levensberigt zal in het jaarboek der akademie opgenomen worden.

Daarna werd het voorloopig rapport uitgebragt nopens de van de plaatselijke besturen ingekomen bescheiden over de plaatsnamen, door den heer Sloet wegens Overijssel, door den secretaris namens den heer v. d. Bergh wegens Limburg, en door den heer de Wal wegens Drenthe. Hieromtrent werd besloten, dat de onderscheidene rapporteurs te dier zake den tweeden Maandag in September zullen bijeenkomen, om zich omtrent het eindrapport aan den minister te verstaan.

Vervolgens werd door den heer Leemans de meermalen uitgestelde mededeeling gedaan betrekkelijk nieuw ontdekte bijdragen tot de geschiedenis der vaderlandsche kunst. Hij sprak eerst over onderscheiden plaatsen van ons vaderland, waar min of meer belangrijke overblijfselen en muurschilderingen in kerkgebouwen ontdekt waren geworden, en meer bepaald over

drie zulke schilderstukken, die in de S^t. Walburgskerk te Zutphen eenigen tijd geleden voor den dag gekomen en thans weder verdwenen waren, nadat door de zorg van d^r. Matthes, rector van het stedelijk gymnasium, van het gevondene naauwkeurige afteekeningen waren vervaardigd. Vervolgens werden nog eenige bijzonderheden medegedeeld omtrent de Groote of S^t. Maartenskerk te Zalt-Bommel, ter aanvulling van eene bijdrage betrekkelijk hetzelfde gebouw, in eene vroegere zitting der afdeeling door den spreker geleverd. Ten slotte sprak hij den wensch uit, dat de akademie van wetenschappen zich geroepen mogt gevoelen om met de kon. akademie van beeldende kunsten, de maatschappij tot bevordering der bouwkunst, welligt ook met de vereeniging tot bevordering der beeldende kunsten, in overleg te treden, tot het ontwerpen van een goed plan, om onder de zedelijke en stoffelijke ondersteuning der hooge regering, de overblijfsels van vroegere Nederlandsche kunst op te sporen, tegen ondergang te behoeden, of waar dit laatste niet mogelijk is, in getrouwe afbeeldingen te bewaren. Deze mededeeling zal in de verhandelingen worden geplaatst en werd in handen gesteld van eene commissie, zamengesteld uit de hh. Moll en Janssen.

Deze mededeeling werd opgevolgd door eene voordragt van den heer van Heusde, over de *Νεφελαι* van Aristophanes tegenover den historischen Socrates. Deze voordragt, een uittreksel van een uitvoerig stuk, dat voor de verslagen en mededeelingen is bestemd, gaf tot eenige discussie aanleiding, waaraan deel namen de hh. Brill, Scholten, Karsten en van Heusde.

Daar het nu reeds te ver verstreken was, werd de discussie door den voorzitter gesloten, en door hem de vraag gedaan, of een der leden nog iets heeft in het midden te brengen, alvorens hij deze laatste vergadering voor de vacantie sluite; de heer Leemans, daartoe uitgenoodigd door den heer Sloet, die de vergadering niet ten einde kon bijwonen, deelt nog eene kennisgeving mede, namens den heer van Lennep, betrekkelijk de plaats van het huldtooneel der oud-Hollandsche graven als heeren van Kennemerland, inhoudende, dat door de zorg van den heer Gevers van Endegeest die plaats door eenig gedenkteeken zal worden aangewezen en voortaan in orde gehouden; — dezelfde heer overhandigt nog de 19de aflevering der Egyptische monumenten, voor rekening van het gouvernement uitgegeven; hij geeft daarbij kennis, dat hij voor het vervolg door den minister van binnenl. zaken is belast, de volgende afl. der akademie te doen toekomen; dat men die dus te beschouwen heeft als vervolgen van de regtstreeks door den minister afgezondenen.

Aangezien er niets meer in het midden werd gebragt, gaat de vergadering uiteen tot den tweeden Maandag van de maand September.

— Heden is alhier geopend de tentoonstelling van provinciale nijverheid en kunst, geregeld door het dep. Amsterdam der Nederl. maatschappij tot bevordering van nijverheid. Uit den catalogus blijkt, dat uit 43 gemeenten bijdragen zijn ingekomen: 443 inzenders hebben 1260 nommers geleverd. Uit Amsterdam alleen zijn 240 inzenders met 761 nommers.

— Mevr. Ristori heeft in den stads-schouwburg de eerste harer vier aangekondigde voorstellingen gegeven. Zij heeft als Medea eenen onbeschrijfelijken indruk gemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Junij.

De regering heeft op nieuw aan het parlement een reeks van stukken gezonden, namelijk 92, betrekkelijk de zaken van Italië. In een dier stukken, eene depêche van lord Cowley aan graaf Malmesbury, wordt door den eerstgenoemde de staatkunde van Frankrijk en het doel van den oorlog uiteengezet. Hij zegt dat de keizer de plegtigste verzekering heeft gegeven, dat hij zich niet met de revolutie zal verbroederen en dat hij de onzijdigheid van Duitschland zal eerbiedigen.

— De koning van België is alhier aangekomen. De *Times* beweert dat de overkomst van dien vorst in verband staat met de pogingen door Pruissen aangewend om vredesonderhandelingen aan te knoopen.

— Berigten uit Bombay van 23 Mei melden dat de staat van zaken dezelfde is gebleven. Op vele punten blijven de oproerlingen nog steeds in het veld; in het district Nugar Parkin heeft eene botsing plaats gehad, zonder echter tot eene definitieve beslissing te leiden. De misnoegdheid van de troepen der oude compagnie is algemeen geworden; zij nemen eene verontrustende houding aan; men heeft een zeker aantal manschappen der artillerie en der kavalerie moeten afdanken. Deze troepen beklagen zich over de afschaffing van de hooge soldij, en dat zij zonder hunne toestemming in het leger der kroon zijn ingelijfd.

Volgens bijzondere berigten zouden eenige troepen, vroeger in dienst van de O. I. compagnie, reeds geweigerd hebben om tegen de oproerlingen op te trekken, en het 75ste regiment, dat men gebruiken wilde om de weerspannigen tot hunnen pligt te brengen, had daartegen geprotesteerd.

— Naar men uit New-York meldt zou de Pruissische consul aldaar aan de Pruissische scheepsgezagvoerders den raad hebben gegeven om spoedig met hunne vaartuigen naar het vaderland terug te keeren, omdat een oorlog tusschen Pruissen en Frankrijk waarschijnlijk is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Junij.

De correspondent van de *Indép. Belge* alhier schrijft aan dat blad het volgende: Ik vermeen melding te moeten maken van eene vooronderstelling die alhier meer en meer veld wint, en die, hoewel niet officieel, wel eenige waarschijnlijkheid heeft. De beide legers staan in Lombardye slechts op zulk eenen geringen afstand van elkander dat een veldslag onvermijdelijk is. Als eene overwinning nogmaals onze wapenen bekroont of zoo er maar eenig beslissend voordeel wordt behaald, zoo zou het, vermeent men, niet onmogelijk zijn dat de keizer eenen wapenstilstand voorsloeg. Daarvan zou men gebruik maken om de onderhandelingen te openen en wel op de volgende grondslagen: Lombardye zou met Sardinië vereenigd blijven; Venetië en het daartoe behoorend grondgebied zou vrij verklaard worden, op de wijze van de Hanzee-steden in Duitschland, in ieder geval aan de Italiaansche nationaliteit hergeven worden; alleen de vermaarde vierhoek met het geheele gebied van Verona zou aan Oostenrijk blijven toebehooren, ten einde op die wijze de belangen van den Duitschen bond, die men bedreigd acht, te behartigen. Er bleef dan nog alleen over de grensscheiding nader te regelen, omdat het overige Italië niet in aanraking moet komen met dat gedeelte, dat aan Oostenrijk zou worden gelaten. Op die wijze zouden de woorden des keizers: »het vrije Italië tot aan de Adriatische zee" vervuld worden, en de keizerlijke regering zou van hare zucht voor den vrede blijk geven, terwijl zij tevens aan de gevoeligheid van Duitschland ten opzigte van de Mincio-linie zou te gemoet komen. Als deze geruchten waarheid mogten bevatten, zou men de belegering der vestingen niet ondernemen, meer uit staatkundige dan uit krijgskundige redenen: want de middelen van vernieling, waarover men thans kan beschikken, laten geen twijfel over of men zou zich van die sterkten meester maken.

In diplomatieke kringen wordt ook verzekerd dat de Pruissische regering reeds een voorstel van bemiddeling naar het Fransche en Oostenrijksche hoofdkwartier heeft gezonden. Volgens bovengenoemd dagblad zouden die voorstellen het volgende inhouden: »Het Italiaansche vraagstuk zal op een congres worden geregeld op de ruimst mogelijke zedelijke grondslagen, door Oostenrijk te verleenen, tevens met herziening der verdragen door die laatste gesloten met de overige staten van het schiereiland gesloten. De grensscheidingen in 1815 vastgesteld zullen mede eenen onwrikbaren grondslag eener schikking uitmaken. De aanhechtingen van grondgebied door Sardinië gedaan, met goedvinden van Frankrijk, zullen niet bekrachtigd worden." Als deze opgave juist is, kan men gerust voorspellen dat Oostenrijk ze aannemen, maar Frankrijk die verwerpen zal. Keizer Napoleon zal aanvoeren dat zoodanige voorstellen vóór het begin van den oorlog gedaan hadden moeten worden, maar dat, nu Oostenrijk tot eene verdedigende houding is gebragt, en de gebeurtenissen voor dat rijk nadeelig zijn geweest, de grondslagen eener schikking moeten gewijzigd worden ten voordeele van de nationale wenschen in Italië. Waarschijnlijk zal de keizer aan Pruissen het regt niet betwisten om in de Italiaansche zaak een woord mede te spreken of zich ook niet tegen het bijeenkomen van een congres verzetten, maar de verwijdering van Oostenrijk uit Italië zal bij dit alles op den voorgrond staan. De keizer heeft in deze zaak de handen vrij. Hij kan op Rusland steunen en het nieuwe ministerie in Engeland is niet vast genoeg gevestigd om zijne zienswijze duidelijk te openbaren en door zijne staatkunde eenig gewigt in de schaal te leggen.

— Behalve met de mobielverklaring van een deel van het Pruissische leger en met de verwikkelingen die van de zijde van Duitschland zouden kunnen ontstaan, blijft men zich hier in staatkundige kringen bezig houden met de revolutionaire bewegingen die in den Kerkelijken Staat zijn uitgebarsten en die, in weerwil dat ze door de Fransche en Sardinische regeringen worden afgekeurd, blijven voortduren. De Paus is zeer ongerust en de demonstratiën, die na iedere overwinning der bondgenooten te Rome plaats hebben, brengen hem in eene moeijelijke stelling. De generaal Goyon doet echter al wat in zijn vermogen is om eene uitbarsting van het nationaal gevoel der bevolking tegen te gaan.

— Alhier is eene hoofd-commissie zamengesteld tot ontvangst van bijdragen voor de gewonden van het leger in Italië. Zij bestaat uit de keizerin, de prinsessen Clotilde en Mathilde, de hertoginnen van Malakoff en van Magenta, den aartsbisschop van Parijs, enz.

De verzendingen van linnen en pluksel voor het leger in Italië geschieden op groote schaal. Zoo heeft o. a. het arrondissement Wissenbourg 3500 ℔ en de stad Calais 100 ℔ pluksel geleverd, terwijl Soissons en het departement de l'Aisne in gelijke eventualiteid hun aandeel in deze vaderlandslievende offers hebben aangebragt.

— Het *Journ. des Déb.* heeft uit Rome het berigt ontvangen dat de jonge Israëliet Mortara aldaar openlijk en plegtig als lid der roomsch-katholieke kerk aangenomen en bevestigd is.

— De *Moniteur* heeft later de opgave, omtrent de verliezen door ons leger in den slag van Magenta geleden, verbeterd. Volgens deze opgave heeft dat verlies bedragen 564 dooden (in plaats van 323), 3145 gekwetsten (in plaats van 2165) en 735 vermisten (in plaats van 470).

— De heer Amedée Achard, correspondent van het *Journ. des Déb.* in Italië, heeft onlangs in dat blad een verslag gegeven van een bezoek op het slagveld van Magenta. Hij drukt zich o. a. daarin aldus uit: Ik had nooit een slagveld gezien en ik verlang er nu nooit meer een te zien. De weg, welke van den Tessino uitgaat en door de prachtige brug van Buffalaro met Piemont verbonden is, was geheel bezet met een convooi artillerie en noodzaakte mij een' zijweg in te slaan, welke dwars door het slagveld van Magenta loopt. De grond was met kogels doorploegd, de boomen waren geknakt, het graan neergeslagen, de heiningen vernietigd, geen gerucht werd als de hoeven gehoord. In de weiden lagen ransels, chako's, patroontassen, verscheurde kapotjassen en duizenderlei voorwerpen in wanorde dooreen. De grond is nog vochtig en heeft op sommige plaatsen eene kleur, welke men niet vergeet, als men die eenmaal gezien heeft. De pooten van een paard steken uit eene slecht gevulde sloot; stukken van kleederen, zwaar en stijf van bloed, hangen aan wijngaarden. Te midden dier eenzaamheid zoeken eenige boeren naar buit.

Men heeft den tijd niet gehad de dooden te begraven en er lagen er nog bij dozijnen achter eene haag; sommige nog in Oostenrijksche uniform, andere geheel uitgeschud. Welke houding en welke gezigten! De lijken waren zwart van den kruiddamp en door ontbinding. Eenige, wier lippen in eene laatste stuiptrekking waren opgetrokken, schenen te lagchen en toonden hunne witte tanden. Hoe ongeloofelijk het ook schijne, twee vrouwen plukten moerbezienbladeren op dat veld.

Bij het tolhuis van Buffalora lagen eene menigte ransels, patroontassen en kleederen. Al de ransels waren geopend en de nederige fortuin van den soldaat werd in den wind geworpen. Wat lagen er brieven op den grond verspreid!

Laat ons het gebouw der douanen binnentreden. Al de meubels zijn vernield, de vensters gebroken, de grond is overdekt met gebroken glas. In alle hoeken liggen of zitten gekwetsten. Velen, wie de wondkoorts door de aderen woelt, liggen van koude te trillen. Op eene binnenplaats zijn honderde wapenen opeengestapeld. Gevangenen verslinden een stuk droog brood. De muren vertoonen talrijke openingen door de kogels daarin geschoten; zij herinneren mij aan de huizen van de rue du Temple na de Junij-dagen.

Maar wat is dit alles bij het zien van Magenta zelf! Daar heeft ieder huis zijne gekwetsten; de stations-gebouwen zijn er letterlijk mee gevuld. Men moest bij het gaan voorzigtig den voet neerzetten, om hen niet nieuwe pijnen te veroorzaken. Elk oogenblik worden nieuwe gevangenen aangebragt. Men doorzoekt geen kelder of men vindt er eenige. In de pastorie werden er honderd gevonden. Allen waren bijna uitgehongerd. Er werden er twee uit een' kleinen kelder gehaald, zij hadden in vier dagen niet gegeten of gedronken, beefden van uitputting en angst en strekten smeekend de handen uit, want zij vreesden dat zij terstond zouden gefusilleerd worden. De soldaten bragten hun brood en wijn, 't welk zij verslonden. Een den vorigen dag tot generaal bevorderde kolonel werd gevangen binnen gebragt; hij was vergezeld van een kapitein en twee luitenants. De kapitein, die men van een dak had gehaald, waar hij twee dagen de gelegenheid had bespied, om zich weder bij de zijnen te vervoegen, was de eenige overgeblevene van zijne geheele compagnie. De generaal liet deze gevangenen hunne degens behouden, zeggende: Men ontwapent geen krijgslieden, die zoo dapper hun pligt deden.

In het dorp was alles verwarring. In een huis, dat ik binnentrad, vond ik een gekwetst soldaat, die wachtte tot men hem kwam halen. Twee zijner kameraden lagen dood naast hem. De een, getroffen door een bajonetsteek, had zijn hemd verscheurd om zijne wonde te verbinden. Hij hield het linnen nog tusschen zijne verstijfde vingeren. Er kwam een convooi, door twee locomotieven getrokken, uit Milaan, om de gekwetsten te halen. Het was het derde sedert dien morgen. Nu begint een verschrikkelijk schouwspel. Eene zaal wordt geledigd.

Wat zal ik u van onze soldaten zeggen: zij zijn zusters van liefdadigheid geworden. Zij bevochtigen de lippen der overwonnenen uit hunne veldflesch; zij ondersteunen hen, zoo veel zij kunnen. Zij deelen hun brood met degenen, die het minst lijden, de anderen bieden zij hunnen arm aan en spreken hun moed in. Hoevelen zag ik er niet hun tabakzak ledigen in de hand der gewonden . . . hun tabak, al wat zij bezaten!

De officieren van gezondheid loopen af en aan en zijn overal. Draagbaren worden gedurig van de wagons naar de ambulances heen en terug gebragt. Ach! welke kreten van smart, welke onderdrukte klagten, als men die gebroken leden, gekneusde ligchamen moest opheffen! Het bloed stolt in de aderen, bij de herinnering aan dat geluid. De te zwaar gewonden, aan wier genezing niet te denken viel, liet men liggen, de dooden droeg men in dekens weg.

ITALIE.

De berigten van het oorlogstooneel doen zien dat de Oostenrijkers zich tot de verdediging van de Mincio-linie bepalen en dat de bondgenooten reeds die linie zeer digt zijn genaderd. De Oostenrijkers hebben zelfs hunne stellingen te Lonato, te Castigliona en te Montechiari, die uiterst sterk waren, verlaten. Keizer Napoleon en koning Victor Emanuel hebben Brescia reeds achter den rug en de bovengenoemde plaatsen door hunne troepen doen bezetten. Men verwacht elk oogenblik een treffen. Garribaldi is van Salo naar Desenzano gerukt maar is wegens de vijandelijke overmagt moeten terugtrekken; evenwel bedreigt hij [illegible] de regterflank des vijands. Het Oostenrijksche hoofdkwartier is te Villafranca, op den weg van Verona naar Mantua.

— Op 14 Junij hebben er te Venetië verregaande wanordelijkheden plaats gehad. Een groot aantal personen, uit de heffe des volks, liep schreeuwend door de straten. De soldaten werden beschimpt en ook de vreemdelingen, die men voor Duitschers hield, werden beleedigd. Vele revolutionnaire kreten werden gehoord. Door dit alles werd het militair bestuur genoodzaakt krachtdadig te handelen. Door het ontwikkelen eener groote militaire magt werden de pleinen en straten gezuiverd, hoewel niet zonder verzet, zoodat de soldaten op sommige punten hunne wapenen moesten gebruiken. Er zijn eenige dooden en gekwetsten gevallen en vele personen zijn in hechtenis genomen. Later zijn de noodige maatregelen genomen om de rust te bewaren.

— Uit Rome meldt men dat 2000 man van de Pauselijke troepen naar Perugia zijn afgezonden om aldaar het gezag van den Paus te herstellen. Men spreekt ook van eene botsing die plaats zou hebben gehad tusschen eene afdeeling Pauselijke troepen die door de stad Cernia trok en de inwoners van die plaats. Te Ancona wordt de rust door den Franschen consul gehandhaafd, maar overigens neemt de beweging voor de nationale zaak zeer toe.

Er wordt veel gesproken van de aftreding van kardinaal Antonelli en zijne vervanging door kardinaal Amati.

— Het bestuur dat in Modena, na het vertrek van den hertog, het beleid der zaken op zich heeft genomen, heeft de opheffing der jesuïten-orde afdaan gebeden. Alle elders geboren leden dier orde moeten binnen 4 dagen het rijk verlaten.

— De invloed van Engeland, gerugsteund door de voorspoed der Fransche wapenen in Italië, heeft te Napels zooveel uitgewerkt, dat de jonge vorst blijken geeft de staatkunde van zijnen vader niet blindelings te zullen volgen. Generaal Filangieri heeft zich laten overhalen om in het bestuur te treden, maar deze wordt door de Oostenrijksgezinde partij tegengewerkt.

Voorts is er gratie geschonken aan de personen, die in 1848 en 1849 wegens staatkundige oorzaken tot opsluiting en galeistraf veroordeeld zijn; zij blijven echter onder het toezigt der politie. De lijst der personen, op wie de aandacht steeds gevestigd moest blijven, is opgeheven; zij zijn weder bevoegd verklaard om openbare amhten te vervullen. De straftijd der wegens gewone misdrijven veroordeelden is tot op 3 jaren verminderd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Junij.

De *Preuss. Zeit.* heeft zich thans, met het oog op de mobielverklaring der troepen, weder volgenderwijze uitgelaten: Nu het Fransch-Sardinische leger meer en meer de Duitsche grenzen nadert, heeft de Pruissische regering hare verklaring herhaald, dat zij de veiligheid van Duitschland beschouwt als aan hare zorgen te zijn toevertrouwd. Terwijl de Italiaansche quaestie in omvang toeneemt, en in Engeland en Rusland de krijgstoerustingen op grootere schaal voortgezet worden, zou de regering aan haren pligt en aan de bedoeling der natie ontrouw worden, wanneer zij verzuimde in dienzelfden geest te handelen, aan welken Pruissen zijne grootheid te danken heeft. Pruissen is vrij van alle verpligtingen, welke niet uit den wezenlijken aard van zijn staatsbelang voortvloeijen. Spoedig zal het blijken of Pruissens initiatief met den noodigen nadruk door de Duitsche staten wordt ondersteund, doch zijne staatkunde staat in ieder geval vast: wie daaraan moeijelijkheden in den weg legt, moge bedenken, dat hij de vijanden des vaderlands in de hand werkt.

— De militaire raad heeft bepaald dat de koninklijke garde alhier in garnizoen zal blijven. Het 4de, 7de en 8ste legercorps wordt tusschen den Beneden- en Middenrijn, het 3de en 5de tusschen den Bovenrijn en den Main geplaatst. Het vertrek der troepen is op den 1sten Julij bepaald.

— Het gemeentebestuur alhier heeft besloten, de belasting op de huurwaarde met 25 pCt. te verhoogen, ten einde te voorzien in de kosten van inkwartiering, welke door de jongste besluiten der regering noodzakelijk zijn geworden.

— De nadeelige invloed, dien de tegenwoordige tijdsomstandigheden op de fabrieken uitoefenen, is dezer dagen op de groote wolmarkt te Weimar gebleken. Van dit anders zoo gezocht artikel waren tusschen 3 à 4000 centenaren ter markt gebragt, maar slechts 300 centenaren tot den uiterst lagen prijs van 9 à 12 daalders per centenaar verkocht.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 Junij.

De mobielverklaring van een groot deel van het Pruissische leger heeft hier een goeden indruk gemaakt, hoewel men het oogmerk daarvan nog niet kan bevatten. Eene gewapende tusschenkomst zou weinig baten, indien men onze regering daardoor tot opofferingen zou willen dwingen, voor dat zij al hare beschikbare krachten in de schaal heeft geworpen. De houding van Pruissen zal echter, gelooft men hier, veel afhangen van die van het nieuwe Engelsche kabinet.

— Voortdurend komen alhier gekwetsten aan uit Italië, en allen verzekeren dat de slag van Magenta een der bloedigste is geweest die ooit is geleverd. Onder die gekwetsten bevindt zich ook de luitenant-veldmaarschalk Reischach, die een roemrijk aandeel in dien slag heeft gehad. In 't heetst van 't gevecht legde een der zouaven op hem aan, en riep hem toe: „dat is voor u generaal!" Op hetzelfde oogenblik trof hem een kogel in de dij.

— De giften tot ondersteuning van de schatkist, in de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden gestort, bedragen 260,000 florijnen.

— Het op de Franschen veroverde kanon met gegroefden loop is alhier in het tuighuis geplaatst.

— In Tyrol worden eenige telegraaflijnen aangelegd.

STADS-BERIGTEN.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat de alphabetische naamlijst van alle personen, die, overeenkomstig de wet van den 11 April 1827, aan de loting voor de Schutterij moeten deel nemen, ter inzage van de daarbij belanghebbenden zal liggen ter Secretarie dezer Gemeente, van den 22 tot den 29 Junij aanst. (de Zondag uitgezonderd), van des voormiddags ten 10 tot 's namiddags ten 1 ure, en dat de loting zal plaats hebben op de Groote Pers van het Raadhuis, en wel:

op Donderdag den 30 Junij 1859, 's voormiddags ten 10 ure.

Wordende de zoodanigen, welke na de laatst voorgaande inschrijving zich binnen deze Gemeente met der woon hebben gevestigd, tot eene naloting opgeroepen, mede *op Donderdag den 30 Junij 1859, 's namiddags ten 1 ure.*

Zullende ieder ingeschrevene bij een billet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorschrevene plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze kennisgeving uitgedrukt, — terwijl de zoodanigen, die verhinderd mogten worden zelven tot de loting op te komen, zich door een gemagtigde kunnen doen vertegenwoordigen, of geen gemagtigde verschijnende, zal de loting geschieden door een der Leden van de Commissie uit het Gemeente-bestuur. — Tevens worden de belanghebbenden verwittigd, dat bij de genoemde loting aanteekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingeschrevenen vermeenen, krachtens het 3de art. der wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zoodanige redenen tot vrijstelling meenen te hebben, van belang is, door personele opkomst, of bij volstrekte beletselen, door het zenden van een met hunne omstandigheden wel bekenden gemagtigde, de loting niet te verzuimen.

En wordt eindelijk den belanghebbenden kennelijk gemaakt, dat de vrijstellingen, bij de wet toegekend, zijn de navolgende:

1°. Die met ziekte of gebreken zijn behebt, welke hen tot den Wapenhandel voor het tegenwoordig oogenblik, of wel geheel, ongeschikt maken.

2°. Die kleiner zijn dan eene Nederlandsche el en vijfhonderd zeventig strepen.

3°. De Geestelijken van alle gezindheden, zoo lang zij niet van stand veranderen.

4°. De Professoren en Lectoren aan de Hoogescholen, aan de Athenaea en de Seminariën.

5°. De Studenten in de Godgeleerdheid.

6°. Die den rang van Officier, in dienst van den Staat, te lande of ter zee, hebben bekleed, en door eervol ontslag de dienst verlaten hebben of gepensioneerd zijn, zoo lang zij niet in eenen gelijken of hoogeren rang bij de Schutterijen kunnen worden aangesteld.

7°. Die, wegens verandering van woonplaats, eervol uit de Schutterij zijn ontslagen in den rang van Officier, voor zoo verre zij in hunnen vorigen of in eenen hoogeren rang niet weder kunnen worden aangesteld.

8°. Die in militaire dienst ter zee of te lande zijn, waardoor alleen worden bedoeld zij, die aa de inschrijving in militaire dienst zijn getreden, als rustende op militairen, zoo lang zij in dienst zijn, en dus niet voor ingezetenen eener bepaalde Gemeente kunnen gehouden worden, de verpligting niet, om zich te doen inschrijven.

9°. De broeder van hem, die in persoon voor zich zelven bij de Schutterij dient; met dien verstande, dat van een gelijk getal broeders altijd de helft, en van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepalingen zich echter niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.

Terwijl voorts in tijd van vrede van de active dienst tevens worden vrijgesteld, met de bepaling nogtans, dat zij tot de werkelijke dienst dadelijk kunnen worden opgeroepen, indien de redenen van vrijstelling ophouden, waarom zij op de algemeene en bijzondere rol tevens geplaatst, doch bij de reserve zoo lang in dienst gesteld worden.

10°. Zij, die tot de dienst der nacht- of brandwachten, en tot die der brandspuiten zijn aangesteld, zoo lang zij met die werkzaamheden zijn belast.

11°. Lijf- en huisbedienden, voor welke als dienstboden de personele belasting wordt betaald, waaronder echter niet zullen worden verstaan: werkboden of zoodanige bedienden, die ter uitoefening van iemands beroep of bedrijf zijn benoodigd; en

12°. Zij, die voortdurend uit armen-kassen bedeeld, of in de armen-gestichten opgevoed of onderhouden worden.

En zullen dien ten gevolge, degenen, welke op vrijstelling, uit hoofde eener der bovengemelde redenen, aanspraak mogten vermeenen te kunnen maken, zoo wel als zij, die zich in de dienst willen doen vervangen, de bewijzen, daartoe vereischt, moeten overleggen, en in het laatste geval, de personen, met welke zij van Nummer willen verwisselen, kenbaar moeten maken aan de Commissie, op Vrijdag den 8 Julij aanstaande, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure, op het Raadhuis, ten einde daarvan de noodige aanteekening te doen, voor zoo veel zulks bij de loting niet mogt zijn geschied; — zullende op de reclames zoo wel als over de goed- of afkeuring der personen, door welke men verlangt zich te doen vervangen, nader door de Commissie van onderzoek uitspraak worden gedaan.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 18 Junij 1859.

Burgerlijke Stand.

Van den 16 tot en met den 22 Junij 1859.

BEVALLEN: A. M. van Craayenoordt, geb. La Mair, Z. — A. M. Friskes, geb. Sterkeman, Z. — C. J. van den Berg, geb. Delfos, Z. levenl. — A. G. van Doorne, geb. Helmerhorst, Z. — M. Sierat, geb. Segaar, D. — E. S. Laverman, Z. — J. Vermond, geb. Teil, D. — A. M. Stadhouder, geb. Dickhoof, D. — J. van Meygaarden, geb. Siere, Z. — C. Hanselaar, geb. Hoppezak, D. — J. J. Loekenbach, geb. Lory, D. — H. Lambinon, geb. Driest, D. — J. Kettenes, geb. Marjee, Z. — H. Beekman, geb. Flanderhyn, D. — M. H. van der Drift, geb. Lamboo, Z. — M. Staffelch, geb. Dool, D. — I. Liefrinck, geb. Rovers, Z. — R. Tat, Z. — G. Kontens, geb. Altena, Z. — T. van Stralen, geb. Colet, Z. — A. Kuyl, geb. Buis, D.

GEHUWD: H. T. Klaassen, Jm. en N. Bonnet, Jd. — W. van der Reek, Jm. en R. Houweling, Jd. — K. Kramers, Jm. en J. van den Ouweelen, Jd. — A. Schipper, Jm. en W. de Vos, Jd. — S. Bonte, Jm. en S. J. Welvaars, Jd. — J. A. Houbolt, Jm. en J. H. Vlaanderen, Jd. — P. J. van Leeuwen, Jm. en M. C. Kruyk, Jd.

OVERLEDEN: D. Neuteboom, Z., 10 m. — Anna de Keyzer, 73 j. — N. Schmitt, geb. Toolenaar, 50 j. — Elsje Tiejes, 65 j. — J. W. C. Broer, 43 j. — J. Perin, D., ruim 4 m. — A. Taayspel, 76 j. — J. Sloos, 76 j. — G. W. van de Goorberg, D., 3 j. en 10 m. — Anna Jaca Smaasen, 50 j. — A. van der Reyden, Z., 2 m. — C. M. Blommendaal, D., 4 j. — J. J. Gijzen, Z., 3 m. — P. Pander, Z., 2 j. en 3 m. — Cath^a Lud^a Rolsma, 59 j. — G. van Dam, Z., 4 j.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 22 Junij. Ter vervulling der vacature, ontstaan door de benoeming van dr. Doedes tot hoogleeraar te Utrecht, heeft de algemeene kerkeraad der Ned. herv. gemeente alhier het volgend 6-tal predikanten gevormd: dd. Rogge, te Oud- en Roodkerk; ter Haar, te Nijmegen; Dardenne Ankringa, te Geervliet; Schuuring, te Hoorn; Koch, te Doesburg, en Hoog, te Bolsward.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten Junij de heeren P. R. Feith en H. Jacobi, van Amsterdam, beide in de regten, na openbare verdediging hunner proefschriften: *Over de leer der culpa in de verbindtenissen;* — en *Over het misdrijf van verduistering van staat en de vervolging daarvan.*

Den 21sten Junij de heeren J. A. Gerth van Wijk Jr., A. Drost Dz. en G. Astro, allen in de godgeleerdheid, na openbare verdediging van hunne dissertatiën: *Historia ecclesiae Ultrajectinae Romano-Catholicae, male Jansenisticae dictae;* — *De Moyse Amyraldo ethices Christianae doctore;* — en *De altera Pauli captivitate.*

PROMOTIEN AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten Junij de heer S. van Houten, van Groningen, in de regten, na openbare verdediging eener staathuishoudkundige verhandeling: *Over de waarde.*

— De senaat der hoogeschool heeft benoemd den heer C. Gobée, med. doct. geneesh. 1ste officier van gezondheid 1ste kl., tot chirurgiae doctor, en den heer E. F. Persille, 1sten officier van gezondheid 2de kl., tot medicinae doctor, beiden *honoris causa.*

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 22 Junij.

			Laagst koers	Hoogst koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$61\frac{3}{8}$	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{9}{16}$
Dito Certificaten	" 3	"	$73\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito	" 4	"	$93\frac{9}{16}$	94	94
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$	"	90	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$	"	$119\frac{1}{2}$	$120\frac{1}{2}$	$120\frac{9}{16}$
O. I. Leening	" 4	"	98	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
BELGIE,	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	"	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{2}$	"	$28\frac{3}{4}$	$28\frac{15}{16}$	$28\frac{13}{16}$
Dito Obligatiën	" 3	"	$40\frac{3}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3	"	$38\frac{11}{16}$	$38\frac{7}{8}$	$38\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3	"	$41\frac{1}{16}$	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{9}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	$101\frac{3}{8}$	$101\frac{1}{2}$	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5	"	$100\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	—	—	—
Dito 1840	" 4	"	78	$78\frac{1}{8}$	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	" 4	"	$78\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6	"	—	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	f	—	—	—
Dito Obligatiën	" 4	pCt.	$73\frac{1}{8}$	$73\frac{3}{8}$	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	" 5	"	—	—	—
Dito	" 4	"	—	—	—
Dito Metall.	" 5	"	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{13}{16}$	$38\frac{5}{8}$
Dito Nieuwe	" 5	"	$57\frac{5}{8}$	$58\frac{1}{8}$	$58\frac{1}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$	"	$21\frac{5}{8}$	22	22
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5	"	—	—	—
SARDINIE,	" 5	"	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	" 5	"	$36\frac{3}{4}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	" $3\frac{1}{2}$	"	$15\frac{5}{8}$	$15\frac{13}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3	"	$16\frac{1}{8}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening $3\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 3.
De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 9.75.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.